

Jij en de Bijbel

Bijbelverhaal, Sam en Anne, wist je dat, puzzelen en internetten

Samuel

Israël heeft veel richters gehad. Eén van hen was de hogepriester Eli. Hij had twee zonen, die priesters waren. Het waren hele slechte mannen, die niet naar God luisterden. Veel mensen waren erg bang voor hen, want als ze offers wilden brengen pikten deze priesters eerst zomaar het lekkerste stuk vlees voor zichzelf in. Veel mensen hadden daardoor geen eerbied meer voor God.

In die tijd was er een heel gelovige vrouw (Hanna) die hier veel verdriet over had. Zij was samen met een andere vrouw (Penina) getrouwd met Elkana. Hanna had helaas geen kinderen en was daar erg verdrietig over. Penina had wel kinderen en deed erg gemeen tegen Hanna; vooral omdat ze merkte dat Elkana veel meer van Hanna hield dan van haar. Ieder jaar ging Elkana met zijn gezin naar de tabernakel in Silo om een offer te brengen. Op een keer deed Penina daar heel erg gemeen tegen Hanna. Hanna kon er niet meer tegen en ging naar de tabernakel om te bidden. Ze sprak niet hardop, maar God hoorde haar wel. Al haar verdriet vertelde ze aan God. Vooral het verdriet dat er geen goede leider meer was en iedereen maar deed wat hij zelf wilde. Ze vroeg of God haar een zoon wilde geven, die een goede leider zou mogen zijn. Ze zou hem aan God afstaan en in de tabernakel laten opgroeien.

Eli zag haar en ergerde zich aan die vrouw. Wie praat er nou zolang zonder dat je iets hoort? Ze had vast veel wijn gedronken. Boos wilde hij haar wegsturen, hoe durfde iemand hier dronken te komen? Geschrokken keek Hanna hem aan. Eerbiedig zei ze: "Nee meneer, ik ben niet dronken, maar ik heb al mijn verdriet aan God verteld". Eli ontroerde en schaamde zich dat hij zo slecht over haar dacht. Hij zei tegen haar: "Ga maar naar huis en God zal je zeker geven waar je om gebeden hebt". Hanna ging blij naar Elkana. Ze had nog geen zoon, maar wist zeker dat ze die zou krijgen. Na een jaar kreeg ze een lief jongetje. Ze noemde hem Samuel, wat betekent: 'Door God verhoord'. Een paar jaar bleef ze voor hem zorgen. Toen bracht ze hem naar Eli en zei tegen hem: " Om deze jongen heb ik gebeden en ik heb beloofd dat ik hem aan de Here zou geven." Heel blij liet ze hem bij Eli achter en zong dankbaar een prachtig lied. Hoe vond Samuel het bij Eli? Dat lees je de volgende keer.

N.D.

Sam en Anne hadden op school allebei goede cijfers gekregen. Papa en mama vonden dat een beloning waard. Op een zaterdag zei papa dat ze met z'n allen naar de stad gingen - voor een verrassingstocht, zei hij. Toen ze in het winkelcentrum waren gekomen, gingen ze naar de dierenwinkel. "Jullie hebben goed je best gedaan op school. Nu mogen jullie een huisdier uitzoeken!"

Anne aarzelde geen moment; "mag ik een cavia?" riep ze verrukt. "En jij, Sam?" Hij moest een poosje nadenken. "Nou, ik ook een cavia graag, want een caviaatje alleen is niet gelukkig. Samen kunnen we dan voor het tweetal zorgen." Papa en mama waren erg tevreden. Anne koos een grijze, langharige, terwijl Sam een kortharige bruin met crème kleurige aanwees. Ze kochten ook een stevige, ruime kooi.

Thuis legden ze oude kranten in de kooi met daarop wat verse groentebladere, en maakten een waterfles vast aan de tralies. "Jullie weten dat de kooi elke dag schoongemaakt moet worden, hé?" "Ja, mama." Sam en Anne hadden al afgesproken dat klusje om beurten te doen. Al gauw hadden de cavia's door wanneer ze te eten kregen.

Bij het geritsel van andijviebladeren begonnen ze luid te piepen!

"Waar komen cavia's eigenlijk vandaan?" wilde Anne weten. "Uit Zuid-Amerika," wist Sam. "Hoe kwamen ze hier dan?" Door de Spanjaarden, is het niet, papa?" "Dat klopt. Samen met goud en andere kostbaarheden. Maar ook de Nederlandse handelaren hebben cavia's meegenomen." Zoals altijd wilde Sam er meer over weten.

Omdat hij de volgende week een spreekbeurt op school had, koos hij cavia's als onderwerp. Hij ontdekte dat ze oorspronkelijk als voedsel voor de Zuid-Amerikanen dienden en dat dit nog steeds wel het geval is! Maar ze werden ook cadeau gegeven: aan bruidsparen, aan eregasten, en aan kinderen. Ze werden zelfs in de keuken gehouden, waar ze vrij spel kregen! Toen Anne vroeg of dat bij hen mocht, zei mama: "Geen sprake van!"

Heb jij een huisdier? Zorg er dan goed voor, want zo worden jullie goede vrienden. En dat wil God, want Hij heeft ze gemaakt, evenals als jou. C.T.

Wist je dat?

Voedsel in Israël

6. zout, kruiden en specerijen

Zout, kruiden en specerijen gebruiken we bijna dagelijks in ons voedsel. Vroeger was dat niet anders. Er zijn zelfs zoutpotten van duizenden jaren oud gevonden. Grote stenen potten waarin voedsel werd bewaard. Misschien heeft je opa of oma nog wel een 'inmaakpot'. Vlees en vis, helemaal onder zout bedekt, bleven daarin lange tijd goed. Ook nu wordt zout nog wel gebruikt om bederf tegen te gaan.

Maar zout kon vroeger ook zomaar zijn smaak verliezen. Hoe kan dan nou? Zout blijft toch altijd zout smaken? Nu wel ja, maar in de oudheid was zout niet zo zuiver als nu. Het werd voornamelijk uit zee gehaald, of van zoutstranden geschept. In stenen potten, vol gaten liet men het zeewater weglopen en de rest verdampen. Wat overbleef was een mengsel van zout, zand en kalk. Vooral kalk zorgde ervoor dat het zout werd afgebroken. Het smaakte dan nergens meer naar. In de Bijbel lezen we: "als het zout zijn smaak verliest, hoe kan het dan weer zout gemaakt worden? Het dient nergens meer voor, het wordt weggegooid en vertrapt".

Om het zout zuiverder te maken werd het zeewater gezeefd om het van alle rommel te ontdoen. Daarna werd het heel lang in een pot gekookt. Door verdamping zakte het zout naar de bodem. Dit zuivere zout werd in poreus aardewerk gedaan. Het werd keihard en om het zout uit de pot te halen moest de pot stuk geslagen worden. Zoutverkopers verkochten toen brokken zout en geen zakken of busjes zoals wij die nu hebben.

Zout was erg duur - bijna net zo duur als goud - daarom was het een goed ruilmiddel. Romeinse soldaten werden soms betaald met zout! Wist je dat ons woord salaris daar vandaan komt? Sal is n.l. het Latijnse woord voor zout. Alleen heel rijke mensen konden zout betalen. Toch aten arme mensen echt geen smakeloos eten. Ze gebruikten altijd kruiden om het eten lekker te maken. Anijs, dille, karwij, komijn, munt en mosterdplanten (de zaadjes waren heerlijk) waren goedkoop en op veel akkers te vinden, of soms zomaar langs de weg. Door de kruiden af te wisselen smaakte het eten elke keer anders en was het eten zonder zout ook erg lekker. Rijke mensen gebruikten bij het bakken van koeken kaneel, dat voor veel geld werd ingevoerd. N.D.

Internet

Op www.caviapret.nl vind je veel informatie over cavia's .

We vonden twee leuke filmpjes over zout:

1. Het ontstaan van steenzout:

http://www.schooltv.nl/beeldbank/clip/20030623_zout02

2. Van steenzout naar ons eigen zout:

http://www.schooltv.nl/beeldbank/clip/20030623_zout04

Er is een leuk zoutmuseum in Delden. Kijk voor meer informatie op: <http://zoutmuseum.nl/kids-mainmenu>

Woordzoeker Sam en Anne

G	R	O	E	P	S	D	I	E	R
K	L	A	N	G	H	A	R	I	G
E	T	S	N	B	E	E	R	P	N
U	H	A	L	E	P	E	I	K	A
T	O	N	N	A	G	E	I	O	G
E	O	C	G	D	P	A	I	O	E
L	I	U	L	E	E	E	N	I	L
S	E	L	N	I	N	N	N	K	S
Z	H	E	R	B	I	V	O	O	R
K	O	R	T	H	A	R	I	G	E

Zoek de woorden hier onder op en streep ze in de woordzoeker door. Uit de letters die overblijven komt een medicijn dat cavia's echt niet mogen hebben. Succes!

Beer

Groepsdier

Herbivoor

Hooi

Keutels

Knagen

Kooi

Kortharig

Langharig

Nagels

Piepen

Slapen

Tanden

Zeug